

LEGE Nr. 165 din 16 mai 2013

privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Text în vigoare începând cu data de 3 iulie 2015

REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMȚ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 30 iunie 2015.

Act de bază

#B: *Legea nr. 165/2013*

Acte modificatoare

#M1: *Legea nr. 368/2013*

#M2: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2013*

#M3: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014*

#M4: *Decizia Curții Constituționale nr. 88/2014*

#M5: *Decizia Curții Constituționale nr. 210/2014*

#M6: *Decizia Curții Constituționale nr. 269/2014*

#M7: *Decizia Curții Constituționale nr. 686/2014*

#M8: *Legea nr. 65/2015*

#M9: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2015*

#M10: *Legea nr. 168/2015*

*Modificările și completările efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În fața fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**, **#M2** etc.*

#CIN

NOTĂ:

Prin *Hotărârea Guvernului nr. 401/2013* au fost aprobate Normele de aplicare a *Legii nr. 165/2013* privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

#B

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1*

(1) Imobilele preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist se restituie în natură.

#M1

(2) *În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de [Legea](#) fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [Legea nr. 1/2000](#) pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor [Legii](#) fondului funciar nr. 18/1991 și ale [Legii nr. 169/1997](#), cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în [cap. III](#).*

#B

(3) În situația în care titularul a înstrăinat drepturile care i se cuvin potrivit legilor de restituire a proprietății, singura măsură reparatorie care se acordă este compensarea prin puncte potrivit [art. 24](#) alin. (2), (3) și (4).

(4) Punctele prevăzute la alin. (2) și (3) se valorifică potrivit prezentei legi.

#CIN

* *Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 210/2014](#) ([#M5](#)), a constatat că dispozițiile [art. 4](#) teza a doua raportate la cele ale [art. 1](#) alin. (2) din [Legea nr. 165/2013](#), în **redactarea anterioară** modificării acestor prevederi prin [Legea nr. 368/2013](#) ([#M1](#)), sunt neconstituționale.*

*Reproducem mai jos prevederile [art. 1](#) alin. (2) din [Legea nr. 165/2013](#), în **redactarea anterioară** modificării acestor prevederi prin [Legea nr. 368/2013](#) ([#M1](#)).*

"(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, prevăzută în [cap. III](#)."

#B

ART. 2

Principiile care stau la baza acordării măsurilor prevăzute de prezenta lege sunt:

- a) principiul prevalenței restituirii în natură;
- b) principiul echității;

- c) principiul transparenței procesului de stabilire a măsurilor reparatorii;
- d) principiul menținerii justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății.

ART. 3

În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. cereri - notificările formulate în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate în temeiul prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate potrivit Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, cererile de retrocedare formulate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, aflate în curs de soluționare la entitățile învestite de lege sau, după caz, la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;

2. persoana care se consideră îndreptățită - persoana care a formulat și a depus, în termen legal, la entitățile învestite de lege cereri din categoria celor prevăzute la pct. 1, care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi;

3. persoana îndreptățită - persoana căreia i-a fost recunoscut dreptul la restituire în natură sau, după caz, la măsuri reparatorii;

4. entitatea învestită de lege - următoarele structuri cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii:

a) unitatea deținătoare, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr. 250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată;

b) entitatea învestită cu soluționarea notificării, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr. 250/2007, cu modificările și completările ulterioare;

c) comisia locală de fond funciar, comisiile comunale, orășenești și municipale, constituite în temeiul [Legii nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, constituite în temeiul [Legii nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România;

f) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică;

g) Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, înființată potrivit prezentei legi;

5. decizia entității investite de lege - decizia/dispoziția/ordinul/hotărârea emisă de către entitatea investită de lege, prevăzută la pct. 4;

6. restituirea în natură - restituirea imobilului preluat în mod abuziv; în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament;

7. grila notarială - ghidurile privind valorile orientative ale proprietăților imobiliare utilizate de camerele notarilor publici, actualizate în condițiile impuse de [art. 77¹](#) alin. (5) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

#M1

8. investiții - culturi, lucrări și instalații cu caracter permanent ce deservește exploatații agricole, respectiv:

a) plantații de orice fel - vii, livezi, pepiniere viticole, pomicole, plantații de hamei și duzi, sere, solare, răsadnițe și altele asemenea;

b) platforme betonate și spații de depozitare care servesc nevoilor producției agricole, fabrici de nutrețuri combinate dezafectate sau active;

c) amenajări piscicole;

d) sisteme de îmbunătățiri funciare, de tipul canale de irigații și/sau desecări, stații de pompare/irigații/desecare, antene supraterane și subterane, rampe de irigații, pivoți, platforme betonate, poduri, podețe care deservește exploatația;

e) linii electrice și posturi de transformare care deservește exploatația sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;

f) drumuri de exploatare care deservește exploatația sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;

g) orice alt tip de investiții care deservește exploatația agricolă așa cum este definită la [art. 1](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001) privind exploatațiile agricole, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 166/2002](#), cu modificările și completările ulterioare;*

h) capacități de producție din zootehnie și instalații zootehnice;

- i) sedii ale societăților comerciale agricole, sedii de ferme agricole, cantine, dormitoare, ateliere mecanice;
- j) instalații hidrotehnice, hidroelectrice sau de hidroameliorație;
- k) alte construcții civile și comerciale;
- l) orice alt tip de investiții care deservească exploatarea agricolă așa cum este definită la [art. 1](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001*), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 166/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

#CIN

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001](#) a fost abrogată. A se vedea [Legea nr. 37/2015](#).

#B

ART. 4*)

Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul [Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010](#), pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

#CIN

*) **1.** Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 88/2014 \(#M4\)](#), a constatat că dispozițiile [art. 4](#) teza a doua din [Legea nr. 165/2013](#) sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la [art. 33](#) nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

2. Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 210/2014 \(#M5\)](#), a constatat că dispozițiile [art. 4](#) teza a doua raportate la cele ale [art. 1](#) alin. (2) din [Legea nr. 165/2013](#), în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin [Legea nr. 368/2013 \(#M1\)](#), sunt neconstituționale.

3. Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 269/2014 \(#M6\)](#), a constatat că prevederile [art. 4](#) teza a doua din [Legea nr. 165/2013](#) sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la [art. 34](#) alin. (1) nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

#B

CAPITOLUL II

Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist

ART. 5

(1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale se constituie, prin ordin al prefectului, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor.

#M1

(2) Comisia se compune din următoarele persoane:

- a) primarul comunei/orașului/municipiului, care are și calitatea de președinte al Comisiei;
- b) secretarul comunei/orașului/municipiului;
- c) reprezentantul instituției prefectului, care asigură colaborarea directă și operativă a Comisiei cu celelalte instituții cu responsabilități în aplicarea prevederilor prezentei legi;
- d) un specialist în măsurători topografice și în identificarea tarlalelor și parcelelor din cadrul unității administrativ-teritoriale (specialist cadastru, inginer topograf, inginer agricol, subinginer agricol, referent agricol);
- e) un reprezentant al oficiului teritorial de cadastru și publicitate imobiliară.

#B

(3) În funcție de specificul localității, Comisia se completează cu următoarele persoane:

- a) un reprezentant al Agenției Domeniilor Statului;
- b) un reprezentant al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești";
- c) un reprezentant al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva;
- d) un reprezentant al Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură.

(4) Procedura de constituire, modul de funcționare, atribuțiile Comisiei, precum și normele privind întocmirea situației prevăzute la [art. 6](#) se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi, care vor fi adoptate în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

ART. 6

(1) În termen de 180 de zile de la data constituirii*), comisia prevăzută la [art. 5](#) întocmește, conform normelor de aplicare a prezentei legi, situația terenurilor agricole, cu sau fără investiții, și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(2) Situația prevăzută la alin. (1) va indica, prin determinare grafică pe ortofotoplan:

- a) terenurile ce constituie rezerva comisiei locale de fond funciar;
- b) terenurile aflate în proprietatea publică și privată a statului, cu sau fără investiții, aflate în administrarea unor autorități și instituții publice;
- c) terenurile administrate de institute și stațiuni de cercetare, cu sau fără investiții;
- d) terenurile ocupate de izlazuri;
- e) alte terenuri identificate ca disponibile în vederea restituirii.

(3) Situația prevăzută la alin. (1) se vizează de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(4) Comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale în termen de 30 de zile de la primirea acestora. Rezultatul centralizării se transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) În termen de 60 de zile de la data primirii situațiilor centralizate pe fiecare județ, Agenția Domeniilor Statului și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților demarează procedurile legale necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare, aflate în proprietatea publică a statului, și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură sau, după caz, valorificării punctelor acordate potrivit prezentei legi.

#M10

(6) Sunt exceptate de la aplicarea procedurilor prevăzute la alin. (5) suprafețele de teren cu destinație agricolă indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, de utilitate publică, prevăzute în [anexele nr. 1 - 5 și 7 la Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești"](#) și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

#CIN

**) Conform [art. I](#) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2013](#) ([#M2](#)), se instituie un termen de 180 de zile de la data de 24 decembrie 2013 [data intrării în vigoare a [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2013](#) ([#M2](#))], în care comisia prevăzută la [art. 5](#) din [Legea nr. 165/2013](#) finalizează situația terenurilor agricole, cu sau fără investiții, și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.*

#B

ART. 7

(1) Până la întocmirea situației centralizatoare la nivel local, se suspendă emiterea hotărârilor de validare/invalidare de către comisiile județene de fond funciar sau, după caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, eliberarea titlurilor de proprietate, punerea în posesie de către comisiile locale de fond funciar, precum și orice alte proceduri administrative în domeniul restituirii fondului funciar.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

ART. 8

(1) În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, comisiile locale de fond funciar au obligația de a centraliza toate cererile de restituire nesoluționate, în vederea stabilirii suprafeței de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire.

(2) Pentru realizarea situației prevăzute la alin. (1) se au în vedere:

- a) cererile din dosarele nesoluționate la nivelul comisiei locale;
- b) cererile din dosarele transmise comisiei județene sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, cu propuneri de despăgubiri;
- c) cererile din dosarele înregistrate la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în cazul în care persoanele îndreptățite optează, în condițiile [art. 42](#), pentru returnarea dosarului la comisia locală, în vederea atribuirii de teren;
- d) hotărârile definitive și irevocabile pronunțate de instanțele judecătorești, având ca obiect restituirea unor suprafețe de teren;
- e) cererile care au stat la baza dosarelor validate de comisiile județene sau, după caz, de Comisia de Fond Funciar a Municipiului București și aflate la comisiile locale în vederea constituirii dosarelor de despăgubire.

(3) Situația suprafețelor de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, în termenul prevăzut la alin. (1).

ART. 9

(1) Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului inițiate conform [art. 6](#) alin. (5), terenurile care fac obiectul acesteia. Procesele-verbale de predare-primire se comunică și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(2) În termen de 30 de zile de la preluarea terenurilor prevăzute la alin. (1), Agenția Domeniilor Statului aduce la cunoștința comisiei județene de fond funciar și Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București disponibilul de teren pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(3) Predarea terenurilor disponibile către comisia locală de fond funciar se face numai după validarea de către comisia județeană de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București a propunerilor de punere în posesie pe aceste terenuri, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.

ART. 10

(1) Până la data de 1 martie 2014*), Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va realiza, pentru fiecare județ și la nivel național, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, în condițiile prevăzute la [art. 6](#) alin. (2).

(2) După finalizare, situația se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Agenției Domeniilor Statului.

#CIN

**) 1. Conform art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2013 (#M2), termenul prevăzut la art. 10 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 se prorogă până la data de 1 septembrie 2014.*

2. Conform art. II din Legea nr. 65/2015 (#M8), se instituie un nou termen, respectiv data de 15 aprilie 2015, până la care Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va realiza, pentru fiecare județ și la nivel național, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, în condițiile prevăzute la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 165/2013.

#B

ART. 11

(1) Comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de 1 ianuarie 2016.

(2) În situația neîndeplinirii obligațiilor în termenul prevăzut la alin. (1), persoana care se consideră îndreptățită poate formula plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile. Hotărârea pronunțată de instanța judecătorească este supusă numai apelului. Plângerea este scutită de taxa judiciară de timbru.

(3) În termen de 30 de zile de la împlinirea termenului prevăzut la alin. (1), comisiile locale de fond funciar sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului suprafețele preluate și neutilizate în cadrul procesului de restituire.

(4) În situația în care plângerea formulată potrivit alin. (2) are ca obiect un teren predat Agenției Domeniilor Statului conform alin. (3), această instituție are calitatea de intervenient forțat în cauză.

#M1

ART. 12

(1) În situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, după validarea întinderii dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar sau, după caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, fostului proprietar sau moștenitorilor acestuia li se atribuie un teren pe un alt amplasament, în următoarea ordine:

a) pe terenurile din rezerva comisiei locale de fond funciar;

b) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate pe raza unității administrativ-teritoriale de institute, de stațiuni de cercetare ori de alte instituții publice;

c) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate de institute, de stațiuni de cercetare ori de instituții publice pe raza localităților învecinate, aflate în același județ;

d) pe terenurile ocupate de izlazuri.

(2) Pentru terenurile prevăzute la alin. (1) lit. d), regimul juridic și categoria de folosință se pot schimba numai cu avizul prealabil al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu acordul cetățenilor cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială, acord exprimat în urma organizării unui referendum local, potrivit legii, în termenul prevăzut la [art. 6](#) alin. (1).

#B

(3) Atribuirea terenurilor de către comisia locală se face în ordinea de înregistrare a cererilor inițiale de restituire, cu respectarea strictă a ordinii categoriilor de teren prevăzute la alin. (1). Fostul proprietar sau moștenitorii acestuia pot refuza terenul din rezerva comisiei locale de fond funciar sau din izlazul comunal, propus în vederea restituirii.

ART. 13

(1) În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.

(2) În situația în care pe raza unității administrativ-teritoriale nu există teren forestier disponibil, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe terenuri forestiere situate pe raza altor unități administrativ-teritoriale din județ, cu aprobarea comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(3) Noțiunea de teren forestier în sensul prezentei legi este definită în normele de aplicare a acesteia.

ART. 14

În situația în care terenul destinat restituirii este pus la dispoziție pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale decât cea notificată, punerea în posesie se face de către comisia locală la care proprietarul sau moștenitorii acestuia au depus cererea de reconstituire a dreptului de proprietate potrivit [art. 9](#) alin. (3) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu informarea comisiei locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

ART. 15

Cererile vizând restituirea terenurilor intravilane, agricole la data preluării abuzive, formulate potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se soluționează cu respectarea limitei de 50 ha de proprietar deposedat, cu condiția ca această suprafață să nu fi fost restituită prin aplicarea legilor fondului funciar.

#M9

ART. 15^{^1}

(1) În situația în care, după solicitarea documentelor necesare stabilirii categoriei de folosință a terenurilor care fac obiectul cererilor formulate potrivit Legii nr. 10/2001, dosarele de despăgubire nu se completează cu informațiile solicitate, se prezumă următoarele:

a) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip urban și pe care existau construcții, o suprafață de până la 1.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții;

b) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip rural și pe care existau construcții, o suprafață de până la 3.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții.

(2) Pentru suprafețele care excedează limitelor prevăzute la alin. (1) și pentru care, pe baza documentelor existente, nu se poate stabili dacă se încadrează în suprafața maximă prevăzută la art. 15, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională invalidează deciziile entităților investite de lege, cu excepția celor emise în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile/definitive prin care instanțele au stabilit existența și întinderea dreptului.

#B

CAPITOLUL III

Acordarea de măsuri compensatorii

ART. 16

Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților investite de lege se soluționează prin acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte, care se determină potrivit art. 21 alin. (6) și (7).

ART. 17*

(1) În vederea finalizării procesului de restituire în natură sau, după caz, în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, se constituie Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, denumită în continuare Comisia Națională, care funcționează în subordinea Cancelariei Primului-Ministru și are, în principal, următoarele atribuții:

a) validează/invalidează în tot sau în parte deciziile emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii;

b) dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor;

c) asigură coordonarea procesului de licitare/atribuire a imobilelor din Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile;

d) ia alte măsuri legale necesare aplicării prezentei legi.

(2) Comisia Națională este formată din 11 membri și are următoarea componență:

- a) președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;
- b) vicepreședinții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;
- c) un reprezentant al Cancelariei Primului-Ministru;
- d) președintele Agenției Domeniilor Statului;
- e) un reprezentant al Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului;
- f) un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- g) 2 reprezentanți ai Ministerului Justiției;
- h) un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Componența nominală a Comisiei Naționale se stabilește prin decizie a prim-ministrului**), în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

#M1

(4) Lucrările Comisiei Naționale sunt conduse de președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care îndeplinește și funcția de președinte al Comisiei Naționale.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale preia toate atribuțiile, drepturile și obligațiile Secretariatului Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și se asigură de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

#CIN

**) Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 686/2014 \(#M7\)](#), a constatat că dispozițiile [art. 17](#) alin. (1) lit. a) din [Legea nr. 165/2013](#) sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.*

****) A se vedea [Decizia prim-ministrului nr. 229/2013](#) privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.*

#B

ART. 18

(1) Comisia Națională funcționează pe baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului propriu de organizare și funcționare. Regulamentul Comisiei Naționale se aprobă prin decizie a prim-ministrului*), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub semnătura președintelui acesteia. Comisia Națională lucrează în ședință în prezența a minimum 7 membri și decide cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

(3) Comisia Națională preia atribuțiile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și funcționează până la finalizarea procesului de retrocedare.

#CIN

*) A se vedea [Decizia prim-ministrului nr. 249/2013](#) pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

#B

ART. 19

În scopul evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere a membrilor Comisiei Naționale, în aplicarea prezentei legi se stabilesc următoarele măsuri:

#M1

a) numirea și înlocuirea membrilor Comisiei Naționale se fac prin decizie a prim-ministrului, cu excepția celor prevăzuți la [art. 17](#) alin. (2) lit. a), b) și d), care devin membri, de drept, prin decizia sau, respectiv, ordinul de numire în funcție;

#B

b) membrii Comisiei Naționale beneficiază de indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Indemnizația se acordă în lunile în care Comisia Națională desfășoară cel puțin o ședință.

ART. 20

(1) În vederea valorificării punctelor acordate potrivit [art. 16](#), se constituie Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile, administrat de Agenția Domeniilor Statului, denumit în continuare Fondul național.

(2) Fondul național se constituie inițial din terenuri agricole care nu fac obiectul restituirii în natură, aflate în proprietatea privată a statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, afectate acordării de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi.

(3) Fondul național se poate completa cu alte imobile proprietate a statului, la propunerea instituțiilor publice deținătoare.

(4) Până la data de 1 iulie 2014*), Agenția Domeniilor Statului publică pe pagina sa de internet și transmite Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților lista imobilelor din Fondul național. Lista se completează cu imobilele care se transmit în proprietatea privată a statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, în condițiile prezentei legi.

(5) Terenurile puse la dispoziția comisiilor locale în vederea finalizării procesului de restituire, dar nerestituite foștilor proprietari până la data de 1 ianuarie 2016 intră, de drept, în Fondul național și sunt afectate valorificării punctelor acordate potrivit prezentei legi.

(6) La solicitarea Agenției Domeniilor Statului, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților verifică modul în care comisiile locale și județene sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au dispus de terenul preluat de la Agenția Domeniilor Statului prin protocoale de predare-primire și ia măsuri pentru trecerea suprafețelor nerestituite la Fondul național.

(7) Până la data de 1 ianuarie 2015, Comisia Națională va face publică valoarea fiecărui imobil din Fondul național, așa cum rezultă ea prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi. Pentru imobilele trecute în Fondul național ulterior datei de 1 ianuarie 2015, valoarea se publică în termen de 30 de zile.

#CIN

**) Conform [art. II alin. \(2\)](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2013 ([#M2](#)), cu modificările ulterioare, termenul prevăzut la [art. 20 alin. \(4\)](#) din Legea nr. 165/2013 se prorogă până la data de 1 mai 2015.*

#B

ART. 21*)

(1) În vederea acordării de măsuri compensatorii pentru imobilele care nu pot fi restituite în natură, entitățile investite de lege transmit Secretariatului Comisiei Naționale deciziile care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii, întreaga documentație care a stat la baza emiterii acestora și documentele care atestă situația juridică a imobilului obiect al restituirii la momentul emiterii deciziei, inclusiv orice înscrisuri cu privire la construcții demolate.

(2) Deciziile entităților investite de lege vor fi însoțite de înscrisuri care atestă imposibilitatea atribuirii în compensare totală sau parțială a unor alte imobile/bunuri/servicii disponibile deținute de entitatea investită de lege.

(3) Dispozițiile autorităților administrației publice locale emise potrivit [Legii nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se transmit Secretariatului Comisiei Naționale după exercitarea controlului de legalitate de către prefect. Dispozițiile [art. 11 alin. \(1\) și \(2\)](#) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

(4) Comisiile județene de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București pot propune Comisiei Naționale soluționarea cererilor de retrocedare prin acordare de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură, identificate la nivel local.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punctul de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii. Pentru clarificarea aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale poate solicita documente în completare entităților investite de lege, titularilor dosarelor și oricăror altor instituții care ar putea deține documente relevante.

(6) Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

#M1

(6¹) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot stabili amplasamentul sau caracteristicile tehnice ale imobilului pentru care se stabilesc despăgubiri, evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială pentru localitatea respectivă, potrivit prevederilor alin. (6).

#M9

(6²) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot/poate stabili suprafața și/sau descrierea, din punct de vedere arhitectural, a construcțiilor pentru care se stabilesc despăgubiri, se acordă măsuri compensatorii pentru o suprafață utilă de 21 mp. Evaluarea se face prin aplicarea valorii minime din grila notarială aplicabilă spațiilor de locuit din zona respectivă.

#B

(7) Numărul de puncte se stabilește după scăderea valorii actualizate a despăgubirilor încasate pentru imobilul evaluat conform alin. (6).

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității investite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7).

(9) În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.

#CIN

** Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 686/2014 \(#M7\)](#), a constatat că dispozițiile [art. 21](#) alin. (5) și (8) din [Legea nr. 165/2013](#) sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.*

#B

ART. 22

Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de [art. 21](#) alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul [art. 6](#) alin. (4) și [art. 31](#) din [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege.

ART. 23

(1) Titlurile de valoare nominală emise de Ministerul Finanțelor Publice în temeiul [art. 30](#) din [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nevalorificate în cadrul unei oferte de capital disponibil emise în temeiul [Hotărârii Guvernului nr. 498/2003](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile

preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, se convertesc prin decizia de compensare a Comisiei Naționale, după parcurgerea procedurii prevăzute de [art. 21](#) alin. (5).

(2) Comisia Națională ia în discuție dosarul transmis de entitatea investită de lege numai după depunerea cererii de convertire și a titlurilor de valoare nominală în original de către persoana îndreptățită.

(3) În situația în care Comisia Națională dispune invalidarea deciziei entității investite de lege în baza căreia s-au emis titluri de valoare nominală, acestea se indisponibilizează la Secretariatul Comisiei Naționale.

ART. 24

(1) Punctele stabilite prin decizia de compensare emisă pe numele titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, nu pot fi afectate prin măsuri de plafonare.

(2) În dosarele în care se acordă măsuri compensatorii altor persoane decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, se acordă un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului stabilită conform [art. 21](#) alin. (6).

(3) Numărul de puncte acordat în condițiile alin. (2) nu poate reprezenta o valoare mai mare decât cea stabilită potrivit [art. 21](#) alin. (6) și (7).

(4) În cazul în care din documentele depuse la dosarul de restituire nu rezultă prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate, punctele vor reprezenta echivalentul a 15% din valoarea stabilită conform [art. 21](#) alin. (6).

(5) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care încheie tranzacții privind drepturi asupra imobilelor care fac obiectul legilor de restituire au obligația să comunice Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în termen de 15 zile, un exemplar al actului prin care s-a încheiat tranzacția.

(6) Documentele transmise după împlinirea termenului prevăzut la alin. (5) nu se iau în considerare de către Comisia Națională la emiterea deciziei.

(7) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților transmite Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în termen de 5 zile de la primire, o copie a documentelor prevăzute la alin. (5).

ART. 25

(1) Decizia de compensare emisă de Comisia Națională se comunică persoanelor îndreptățite, în termen de 45 de zile de la data emiterii.

(2) Decizia de invalidare emisă de Comisia Națională se motivează și se comunică atât titularilor, cât și entităților investite de lege, în termen de 60 de zile de la data emiterii.

ART. 26

Actele care au stat la baza deciziilor Comisiei Naționale au regim de arhivare de 50 de ani și se depun, la încetarea activității Comisiei Naționale, la Cancelaria Primului-Ministru.

ART. 27

(1) Punctele acordate prin decizia de compensare pot fi valorificate prin achiziționarea de imobile din Fondul național la licitația publică națională, începând cu data de 1 ianuarie 2016.

(2) Licitațiile de imobile se organizează săptămânal la sediul central al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se desfășoară în regim de videoconferință.

(3) Participarea la licitație a deținătorilor de puncte este gratuită, cu condiția înscrierii prealabile la sediile teritoriale ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

(4) Regulamentul de organizare a licitației se aprobă de către Comisia Națională până la data de 1 iulie 2015 și se publică pe pagina de internet a Agenției Domeniilor Statului, a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Comisia de licitație va fi compusă din 7 membri, astfel:

- a) 2 reprezentanți ai Agenției Domeniilor Statului;
- b) 2 reprezentanți ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară;
- c) 3 reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(6) În vederea evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere, membrii comisiei de licitație beneficiază de o indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

ART. 28

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile sale teritoriale, are obligația întocmirii situației cadastrale a imobilelor din Fondul național.

ART. 29

Persoanelor adjudecatore de imobile în cadrul licitațiilor li se eliberează, în termen de 10 zile, un proces-verbal de adjudecare, care se transmite Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară în vederea înscrierii în cartea funciară.

ART. 30

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară finalizează înscrierea în cartea funciară în termen de 60 de zile de la primirea proceselor-verbale de adjudecare.

ART. 31

(1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare prin puncte, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2017, deținătorul poate opta pentru valorificarea punctelor și în numerar.

(2) În aplicarea alin. (1), deținătorul poate solicita, anual, după 1 ianuarie 2017, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților emiterea unui titlu de plată pentru cel mult 14% din numărul punctelor acordate prin decizia de compensare și nevalorificate în cadrul licitațiilor naționale de imobile. Ultima tranșă va reprezenta 16% din numărul punctelor acordate.

(3) Sumele cuprinse în titlurile prevăzute la alin. (2) se plătesc de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(4) Punctele netransformate în numerar se pot valorifica în continuare în cadrul licitațiilor naționale de imobile.

(5) Modalitatea de valorificare în numerar se stabilește prin normele de aplicare a prezentei legi.

CAPITOLUL IV

Măsuri privind urgentarea soluționării cererilor de retrocedare

#M1

ART. 32

(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

#B

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.

ART. 33*)

(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).

#CIN

*) *A se vedea și nota 1 de la [art. 4](#).*

#B

ART. 34*)

(1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(3) Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.

#CIN

*) *A se vedea și nota 3 de la [art. 4](#).*

#B

ART. 35

(1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor [art. 33](#) și [34](#) pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la [art. 33](#) și [34](#), persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

CAPITOLUL V

Sanțiuni

ART. 36

Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

- a) neîndeplinirea de către membrii comisiei locale a obligației prevăzute la [art. 6](#) alin. (1);
- b) necomunicarea situației centralizatoare de către președintele comisiei prevăzute la [art. 5](#), în condițiile [art. 6](#) alin. (4);
- c) fapta persoanei care împiedică în orice mod întocmirea situației prevăzute la [art. 6](#) alin. (1);
- d) refuzul de a preda suprafețele de teren rămase la dispoziția comisiilor locale și județene sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București Agenției Domeniilor Statului;
- e) refuzul institutelor, stațiunilor de cercetare și instituțiilor publice de a preda Agenției Domeniilor Statului imobilele solicitate în termenul prevăzut de [art. 9](#) alin. (3);
- f) nerespectarea ordinii de atribuire prevăzute la [art. 12](#) alin. (1);
- g) fapta persoanei care refuză să pună la dispoziția comisiei locale de fond funciar suprafețele forestiere necesare finalizării procesului de restituire;
- h) nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege.

ART. 37

Contravențiile prevăzute la [art. 36](#) se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

ART. 38

În cazul în care, în urma aplicării contravențiilor prevăzute de legislația fondului funciar și de prezenta lege, președintele comisiei locale continuă să întârzie finalizarea procedurii de validare, punere în posesie și emitere a titlului de proprietate, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate dispune revocarea acestuia din funcția de președinte al comisiei locale și numirea unei alte persoane dintre conducătorii serviciilor deconcentrate de la nivel județean sau, respectiv, salariații Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

ART. 39

(1) Constatarea contravențiilor prevăzute la [art. 36](#) și aplicarea sancțiunilor prevăzute la [art. 37](#) se fac de către împuterniciții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau de către prefect ori împuterniciții acestuia.

(2) Sumele provenite din amenzile aplicate potrivit prezentei legi se fac venit la bugetul de stat.

ART. 40

Dispozițiile [art. 37](#) se completează cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 41*)

(1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014.

(2) Cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 5.000 lei.

(3) Pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite la alin. (1), Comisia Națională emite titluri de despăgubire, prin aplicarea procedurii specifice Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(4) Titlul de plată se emite de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în condițiile alin. (1) și (2) și se plătește de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(5) Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit [art. 21](#).

#CIN

) A se vedea și [Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1857/2013](#) pentru aprobarea *Procedurii de plată a sumelor din titlurile de plată emise în condițiile [art. 41](#) alin. (4) din [Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

#B

ART. 42*)

(1) Persoanele îndreptățite pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către comisiile locale de fond funciar în vederea restituirii în natură a terenurilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1), pot opta pentru returnarea dosarelor la comisiile locale de fond funciar și persoanele care nu au valorificat titlurile de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(3) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru care nu se exercită opțiunea de returnare către comisiile locale de fond funciar se transmit Secretariatului Comisiei Naționale, în vederea soluționării potrivit prevederilor prezentei legi.

#CIN

**) A se vedea și [art. II din Legea nr. 368/2013 \(#M1\)](#), articol reprodus în nota de la sfârșitul textului actualizat.*

#B

ART. 43

Cererile depuse în temeiul [art. 36](#) alin. (5) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al [art. 34](#) din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, care vizează teren cu categoria de curți-construcții, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea [Legii nr. 10/2001](#), în vederea soluționării.

ART. 44

La data intrării în vigoare a prezentei legi, [alineatul \(1\) al articolului 38](#) din Legea nr. 10/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 38

(1) Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională a conducătorului autorității administrației publice locale sau centrale, al instituției sau, după caz, al societății regiei autonome ori al organizației cooperatiste căreia îi incumbă aceste obligații."

ART. 45*

(1) Imobilele prevăzute în [anexa nr. 2](#) lit. a) pct. 1, 2 și 4 la Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la [art. 1](#) alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la [art. 1](#) alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată, se restituie foștilor proprietari sau, după caz, moștenitorilor acestora, cu condiția menținerii afectatiunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și imobilelor ocupate de instituții publice de cultură solicitate potrivit [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999](#), republicată.

(3) Dispozițiile referitoare la menținerea afectatiunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani se aplică și terenurilor aferente imobilelor prevăzute la alin.

(1) și (2), necesare desfășurării în condiții optime a activităților de interes public.

#M8

(4) *Menținerea afectățiunii de interes public se stabilește de către entitatea investită de lege, prin decizia de restituire în natură, la propunerea motivată a deținătorului actual al imobilului.*

(5) *** Abrogat

(6) *În perioada menținerii afectățiunii de interes public, obligația privind plata cheltuielilor de întreținere aferente imobilului revine deținătorului actual al acestuia.*

(6¹) *În perioada menținerii afectățiunii de interes public, noul proprietar beneficiază de plata unei chirii, care se stabilește în funcție de valoarea imobilului prin raportare la grila notarială valabilă la data încheierii sau prelungirii contractului de închiriere. În cazul construcțiilor cu o suprafață de până la 300 mp, la calculul valorii se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinația de locuință. Pentru suprafața care excedează limitei de 300 mp se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinație de spațiu industrial.*

(6²) *Cuantumul anual al chiriei nu poate depăși 6% din valoarea construcției, respectiv 4% din valoarea terenului, stabilită conform alin. (6¹).*

(6³) *Noul proprietar și deținătorul actual al imobilului vor încheia un contract de închiriere, în formă scrisă, în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei privind restituirea în natură.*

(6⁴) *Plata obligațiilor care decurg din contractele de închiriere se asigură din fondurile prevăzute cu această destinație în bugetele de venituri și cheltuieli aprobate, în condițiile legii.*

#B

(7) *În situația în care pentru activitățile de interes public nu este necesară întreaga suprafață a imobilului, aceasta poate fi restrânsă, chiria recalculându-se în mod corespunzător.*

(8) *În situația în care, în perioada prevăzută la alin. (1), imobilul nu mai este necesar activităților de interes public, obligația menținerii afectățiunii încetează de drept.*

#CIN

**) A se vedea și [art. III](#) din [Legea nr. 65/2015 \(#M8\)](#), articol reprodus în nota 3 de la sfârșitul textului actualizat.*

#B

ART. 46

La data intrării în vigoare a prezentei legi, la [articolul II](#) din [titlul VI](#) "Modificarea și completarea [Legii nr. 1/2000](#) pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor [Legii](#) fondului funciar nr. 18/1991 și ale [Legii nr. 169/1997](#)" al

[Legii nr. 247/2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, [alineatul \(1\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. II

(1) Se înființează în cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților o direcție pentru coordonarea aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare de către instituțiile administrației de stat și comisiile de fond funciar, asigurând aplicarea unitară de către acestea a reglementărilor în domeniu."

ART. 47

La data intrării în vigoare a prezentei legi, după [alineatul \(1\)](#) al [articolului 51](#) din Legea nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, se introduc trei noi alineate, alineatele (2) - (4), cu următorul cuprins:

"(2) În cazul existenței unei suprapuneri totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

(4) Dispozițiile [art. 53](#) alin. (2) rămân aplicabile."

ART. 48

La data intrării în vigoare a prezentei legi, [alineatul \(2\)](#) al [articolului 10](#) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) În cazul în care pe terenurile preluate în mod abuziv s-au edificat noi construcții autorizate, persoana îndreptățită va obține restituirea în natură a părții de teren rămasă liberă, iar pentru suprafața ocupată de construcții noi, cea afectată servituților legale, spațiilor verzi, așa cum au fost stabilite prin [art. 3](#) lit. a) - f) din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și altor amenajări de utilitate publică ale localităților urbane și rurale măsurile reparatorii se stabilesc în echivalent."

ART. 49

La data intrării în vigoare a prezentei legi, [alineatul \(4\)](#) al [articolului 31](#) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"(4) Recalcularea valorii acțiunilor se face în baza valorii activului net din ultimul bilanț contabil, cu utilizarea coeficientului de actualizare stabilit de Banca Națională a României prin [Ordinul nr. 3/2001](#) privind coeficientul de

actualizare a valorii leului de la data de 11 iunie 1948 până la data de 14 februarie 2001 și a indicelui inflației stabilit de Institutul Național de Statistică, precum și a prevederilor [Legii nr. 303/1947](#) pentru recalcularea patrimoniului societăților pe acțiuni, în cazul în care bilanțul este anterior acesteia. Actualizarea se face până la data de 14 februarie 2001."

ART. 50

La data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) sintagma "despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv", cuprinsă în [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se înlocuiește cu sintagma "măsuri compensatorii în condițiile legii privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv, în perioada regimului comunist în România";

b) orice dispoziție referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în [Legea nr. 10/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă;

c) [articolele 13, 14, 14¹, 14², 15](#) literele a) - d) și f), [articolele 16, 17, 18, 18¹, 18², 18³, 18⁴, 18⁵, 18⁶, 18⁷, 18⁸, 18⁹](#) și [articolul 22](#) din [titlul VII](#) "Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv" al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice dispoziție contrară prezentei legi se abrogă.

ART. 51

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [articolele 5 și 12](#) din [Legea nr. 214/2011](#)*) pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 noiembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

[#CIN](#)

*) [Legea nr. 214/2011](#) a fost abrogată prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013](#).

[#B](#)

ART. 52

La data de 1 ianuarie 2016, [alineatul \(3\)](#) al [articolului 18](#) din [Legea fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

[#CIN](#)

NOTE:

1. Reproducem mai jos prevederile [art. II](#) din [Legea nr. 368/2013](#) ([#M1](#)).

[#M1](#)

"ART. II

(1) Persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul [Legii nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către entitățile investite cu soluționarea notificării, în vederea restituirii, în natură sau prin compensare cu alte bunuri, a imobilelor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază și persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul legilor funciare, inclusiv cele care au optat potrivit [art. 42](#) din [Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, după expirarea termenului legal."

#CIN

2. Reproducem mai jos prevederile [art. XIX](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 ([#M3](#)).

#M3

"ART. XIX

(1) Pentru sprijinirea unităților administrativ-teritoriale, cu excepția orașelor și a municipiilor, în cazuri justificate de insuficiența resurselor financiare ale acestora, o parte din veniturile proprii ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară poate fi utilizată pentru cofinanțarea activității de inventariere a terenurilor, prevăzută de [Legea nr. 165/2013](#).

(2) Suma destinată cofinanțării prevăzute la alin. (1) se calculează în quantum fix de 6 lei per hectar pentru toată suprafața unității administrativ-teritoriale și este virată de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în limita fondurilor disponibile, în contul unității administrativ-teritoriale. Virarea sumei se face la data încheierii acțiunii de inventariere a terenurilor care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate de pe întreaga unitate administrativ-teritorială, cu condiția ca documentația să fie avizată de oficiul de cadastru și publicitate imobiliară și în ordinea priorităților stabilite de către prefect.

(3) Lista unităților administrativ-teritoriale pentru care se asigură cofinanțarea este comunicată de către prefecți Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară în vederea virării în contul acestora a sumelor calculate conform alin. (2). La întocmirea listei prefectul are obligația de a verifica îndeplinirea condiției privind insuficiența resurselor financiare proprii ale unității administrativ-teritoriale beneficiare, justificată de motive obiective, precum și prioritizarea acestora.

(4) Până la data de 1 septembrie 2014, în situația în care se alocă Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru urgentarea activității de inventariere

a terenurilor, prevăzută de [Legea nr. 165/2013](#), calculul sumelor ce urmează a fi virate în conturile unităților administrativ-teritoriale se face în conformitate cu prevederile alin. (2) și (3), iar repartizarea pe unități administrativ-teritoriale se aprobă prin hotărâre a Guvernului."

#CIN

3. Reproducem mai jos prevederile [art. III](#) din [Legea nr. 65/2015](#) ([#M8](#)).

#M8

"ART. III

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) [Hotărârea Guvernului nr. 1.886/2006](#) pentru stabilirea cuantumului chiriilor aferente imobilelor care fac obiectul prevederilor [art. 16](#) alin. (2) din [Legea nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, ale [art. 1](#) alin. (10) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000](#) privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România și ale [art. 1](#) alin. (5) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999](#) privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, publicată în [Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 10 ianuarie 2007](#), cu modificările și completările ulterioare;

b) [Hotărârea Guvernului nr. 343/2007](#) privind modificarea și completarea [Hotărârii Guvernului nr. 1.886/2006](#) pentru stabilirea cuantumului chiriilor aferente imobilelor care fac obiectul prevederilor [art. 16](#) alin. (2) din [Legea nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, ale [art. 1](#) alin. (10) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000](#) privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România și ale [art. 1](#) alin. (5) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999](#) privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, publicată în [Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 19 aprilie 2007](#);

c) orice dispoziție legală cu privire la modul de stabilire a cuantumului chiriilor contrară prevederilor prezentei legi."

#B
